

že službu tuto něco přes 58 let konal. Dále jest zjištěno oběma nižšími soudy, na základě provedených důkazů, že žalobkyně pensi ve výši 200 zl. ročně od 1. prosince 1891 požívala a že jí tato pense po válce na její žádost byla zvýšena na 600 Kč ročně a ve výši této jí až dosud je vyplácena. Dle těchto zjištění nižších soudu nemůže býti pochybnosti, že žalobkyně jest pozůstalou po bývalém zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém, ve smyslu Šu 1 písm. a) zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. a že má tudíž nárok na jednu polovici zaopatřovacích požitků, na které by její zemřelý manžel měl nárok. Poněvadž pak není sporu o tom, že by zemřelému manželu žalobkyně s ohledem na jeho služební dobu jako lesnímu náležely zaopatřovací požitky 6tého stupně, t. j. 4000 Kč ročně, posoudil soud odvolací věc po stránce právní správně, když žalobkyni jako pozůstalé po bývalém zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém, která již před 1. lednem 1920 z toho důvodu zaopatřovacích požitků požívala, tyto na 2000 Kč ročně zvýšil, a dovolání žalovaného, napadající tento právní názor, není důvodným. Názor dovolání, že dle dekretu ze dne 20. února 1892 není jisto, že žalobkyni zaopatřovací požitky z důvodu služebního poměru jejího manžela jako bývalého zaměstnance na velkostatku K. byly povoleny, není správným, neboť dle zjištěného stavu věci pense žalobkyni jenom z tohoto důvodu byla a mohla býti přiznána. Když, jak svrchu uvedeno, zažalovaný nárok žalobkyně na zvýšení pense na 2000 Kč ročně z důvodu Šu 1 zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. ať šlo o pensi nebo dar z milosti, jest odůvodněn, není třeba, zabývat se otázkou, zdali nárok ten též z předpisu Šu 6 téhož zákona, případně z prováděcího nařízení k němu ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n. plyne a jest odůvodněn a zůstanou proto dotyčné vývody dovolání, pokud o právní posouzení věci jde, nepovšimnuty.

#### Čís. 4645.

Nejednal k patrnému a převládajícímu prospěchu (§ 1037 obč. zák.), kdo, nejša k tomu zmocněn, poskytl drobnému pachtýři náhradu za to, že upustil od popřené nároku na pozemek dle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Otázku, zda tento nárok byl po právu, nelze ve sporu rozhodovati.

(Rozh. ze dne 5. února 1925, Rv I 1958/24.)

Žalovaná společnost zavázala se zaplatiti společnosti S. 55.000 Kč za vzdání se práva na dodávání kaolinu Společnost S. prodala žalované pozemek, ohledně něhož, ač prodatelka ujistila, že není naň nároku dle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., vnesl napotom drobný pachtýř Antonín S. nárok dle tohoto zákona. Žalovaná pak bez svolení a zmocnění firmy S. vyplatila Antonínu S-ovi 11.000 Kč za to, že se zřekl nároku na onen pozemek. Nárok na zaplacení 55.000 Kč postoupila společnost S. žalobkyni, proti jejíž žalobě na zjištění, že jí přísluší proti žalované pohledávka 55.000 Kč, namítla žalovaná započtením pohledávku 11.000 Kč, vyplacených Antonínu S-ovi a opírala námitku

kromě jiného též o § 1037 obč. zák. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, neuznav vzájemné pohledávky. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání mimo jiné z těchto

### důvodů:

Přišlo by v úvahu toliko jednání bez příkazu ve smyslu §u 1037 obč. zák. Než tu dlužno souhlasiti s odvolacím soudem, že dohoda s drobným pachtýřem nebyla ve zřejmém a převážném zájmu společnosti S. V požadovací věci bylo zahájeno řízení ve smyslu §u 17 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., ve kterém žalovaná jako vlastnice odporovala ohlášenému nároku Antonína S-a. K soudnímu rozhodnutí o tom, zda a pokud nárok uchazečův na postoupení požadovaného pozemku trvá, nedošlo proto, že se strany porovnaly. Výrok ten nelze nahraditi tím, že by se nižší soudy byly pustily do rozhodnutí otázky, jejíž vyřešení dovolání s hlediska dovolacího důvodu §u 503 čís. 2 c. ř. s. postrádá, neboť nerozhoduje, k jakému výsledku vedlo by řešení této otázky v tomto sporu. I kdyby řešení otázky té zde dopadlo ve prospěch Antonína S-a, nebylo by tím ještě nijak prokázáno, že také soud podle §u 17 uvedeného zákona k tomu příslušný o jeho nároku stejně by byl uznal, pokud se týče, že by k tomuto výsledku byly dospěly soudy pořadem práva. Pokud však není vyloučena možnost nepříznivého výsledku požadovacího řízení pro uchazeče, a tuto možnost podle toho, co právě bylo uvedeno, vyřešením shora zmíněné otázky v tomto sporu vyloučiti nelze, nemůže řeči býti o tom, že smírné vyřízení této věci bylo ve zřejmém zájmu společnosti S. Náhrada příslušející nezmocněnému jednateři podle §u 1037 obč. zák. předpokládá, že nezmocněný jednatel vynaložil bezelstně něco, co by jinak byl musel vynaložiti ten, za něhož byl náklad učiněn. Ale společnost S. náklad 11.000 Kč vynaložiti nemusela a není tedy postižena zmíněnou dohodou, pokud s ní nesouhlasila.

### Čís. 4646.

Rozsudky o určovacích žalobách jsou účastny právní moci i potud, pokud se jimi žaloby z věcných důvodů zamítají. Rozsudek, zamítající určovací žalobu, obsahuje popření důvodnosti sporného nároku. Byla-li po zamítnutí určovací žaloby podána žaloba o plnění, jeví se právní moc rozsudku o určovací žalobě účinnou v tom směru, že onen právní poměr, který jest předurčujícím pro nový spor, jest při rozhodnutí sporu o plnění již nezvratitelně na jisto postaven.

Právní moc původního rozsudku vztahuje se nejen na původní strany rozepře, nýbrž i na jich právní nástupce.

(Rozh. ze dne 6. února 1925, Rv I 1774/24.)

Vlastnické právo ke knihovnímu tělesu zapsanému ve vložce čís. 107 k. obce Z. bylo dle protokolu ze dne 16. června 1884, sepsaného při zřizování nové knihy pozemkové, vloženo dočasným vlastníkům 29 used-